॥ ఓం నమో వేఙ్కటేశాయ ॥

ఆషాఢ పాడ్యమి **064** 11.07.2021 - ఆదివారము

“ ఆ ది ప ర్వ ము ” - విశ్వ విజ్ఞాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాహి మాం ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే , విరాజమానస్య , దేవదేవోత్తమస్య , జగద్రక్షణార్థ,మవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య , శ్రీవేఙ్కటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి, నివృత్తిద్వారా ,ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం,విషూచికాక్రిమిజనిత ,సమస్త, దుష్ప్రభావ నివారణార్థం సర్వారిష్ట ,నివృత్తిద్వారా , సకలశ్రేయోఽభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ ,కామమోక్షాఖ్య , చతుర్విధ , పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం,వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత,అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే , ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి , త్రయోదశాధ్యాయాంతర్గత,శ్లోకపారాయణం,ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యాస ధ్యానమ్ ॥

వ్యాసం వశిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరాశరాత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

॥ అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి జరత్కారుతత్పితృసంవాదే త్రయోదశోऽధ్యాయః ॥

జరత్కారోః స్వపితౄణామనురోధేన సమయేన పత్నీపరిగ్రహస్వీకరణమ్

కథయిష్యామ్యశేషేణ సర్వపాపప్రణాశనమ్ ।
ఆస్తీకస్య పితా హ్యాసీత్ ప్రజాపతిసమః ప్రభుః ॥ ॥ **13 - 09** ॥

బ్రహ్మచారీ యతాహారస్తపస్యుగ్రే రతః సదా ।
జరత్కారుః ఇతి ఖ్యాత ఊర్ధ్వరేతా మహాతపాః ॥ ॥ **13 - 10** ॥

యాయావరాణాం ప్రవరో ధర్మజ్ఞః సంశితవ్రతః ।
స కదాచిన్మహాభాగస్తపోబలసమన్వితః ॥ ॥ **13 - 11** ॥

చచార పృథివీం సర్వాం యత్రసాయంగృహో మునిః ।
తీర్థేషు చ సమాప్లావం కుర్వన్నటతి సర్వశః ॥ ॥ **13 - 12** ॥

చరన్దీక్షాం మహాతేజా దుశ్చరామకృతాత్మభిః ।
వాయుభక్షో నిరాహారః శుష్యన్ననిమిషో మునిః ॥ ॥ **13 - 13** ॥

ఇతస్తతః పరిచరన్దీప్తపావకసప్రభః ।
అటమానః కదాచిత్స్వాన్ స దదర్శ పితామహాన్ ॥ ॥ **13 - 14** ॥

లమ్బమానాన్మహాగర్తే పాదైరూర్ధ్వైరవాఙ్ముఖాన్ ।
తానబ్రవీత్ స దృష్ట్వైవ జరత్కారుః పితామహాన్ ॥ ॥ **13 - 15** ॥

కే భవన్తోऽవలమ్బన్తే గర్తే హ్యస్మిన్నధోముఖాః ।
వీరణస్తమ్బకే లగ్నాః సర్వతః పరిభక్షితే ।
మూషకేన నిగూఢేన గర్తేऽస్మిన్నిత్యవాసినా ॥ ॥ **13 - 16** ॥

పితర ఊచుః

యాయావరా నామ వయమృషయః సంశితవ్రతాః ।
సంతానప్రక్షయాద్బ్రహ్మన్నధో గచ్ఛామ మేదినీమ్ ॥ ॥ **13 - 17** ॥

అస్మాకం సంతతిస్త్వేకో జరత్కారురితి స్మృతః ।
మన్దభాగ్యోऽల్పభాగ్యానాం తప ఏవ సమాస్థితః ॥ ॥ **13 - 18** ॥

న స పుత్రాఞ్జనయితుం దారాన్మూఢశ్చికీర్షతి ।
తేన లమ్బామహే గర్తే సంతానస్య క్షయాదిహ ॥ ॥ 13 - 19 ॥

అనాథాస్తేన నాథేన యథా దుష్కృతినస్తథా ।
కస్త్వం బన్ధురివాస్మాకమనుశోచసి సత్తమ ॥ ॥ 13 - 20 ॥

జ్ఞాతుమిచ్ఛామహే బ్రహ్మన్ కో భవానిహ నః స్థితః ।
కిమర్థం చైవ నః శోష్యాననుశోచసి సత్తమ ॥ ॥ 13 - 21 ॥

జరత్కారురువాచ

మమ పూర్వే భవన్తో వై పితరః సపితామహాః ।
బ్రూత కిం కరవాణ్యద్య జరత్కారురహం స్వయమ్ ॥ ॥ 13 - 22 ॥

పితర ఊచుః

యతస్వ యత్నవాంస్తాత సంతానాయ కులస్య నః ।
ఆత్మనో2ర్థే2స్మదర్థేచ ధర్మ ఇత్యేవ వా విభో ॥ ॥ 13 - 23 ॥

న హి ధర్మఫలైస్తాత న తపోభిః సుసంచితైః ।
తాం గతిం ప్రాప్నువన్తీహ పుత్రిణో యాం వ్రజన్తి వై ॥ ॥ 13 - 24 ॥

తద్దారగ్రహణే యత్నం సంతత్యాం చ మనః కురు ।
పుత్రకాస్మన్నియోగాత్త్వమేతన్నః పరమం హితమ్ ॥ ॥ 13 - 25 ॥

జరత్కారురువాచ

న దారాన్ వై కరిష్యే2హం న ధనం జీవితార్థతః ।
భవతాం తు హితార్థాయ కరిష్యే దారసంగ్రహమ్ ॥ ॥ 13 - 26 ॥

సమయేన చ కర్తాహమనేన విధిపూర్వకమ్ ।
తథా యద్యుపలప్స్యామి కరిష్యే నాన్యథా హ్యహమ్ ॥ ॥ 13 - 27 ॥

సనామ్నీ యా భవిత్రీ మే దిత్సితా చైవ బన్ధుభిః ।
భైక్ష్యవత్తామహం కన్యాముపయం స్యే విధానతః ॥ ॥ 13 - 28 ॥

దరిద్రాయ హి మే భార్యాం కో దాస్యతి విశేషతః ।
ప్రతిగ్రహీష్యే భిక్షాం తు యది కశ్చిత్ ప్రదాస్యతి ॥ ॥ 13 - 29 ॥

ఏవం దారక్రియాహేతోః ప్రయతిష్యే పితామహాః ।
అనేన విధినా శశ్వన్న కరిష్యే2హమన్యథా ॥ ॥ **13 - 30** ॥

తత్ర చోత్పత్స్యతే జన్తుర్భవతాం తారణాయ వై ।
శాశ్వతం స్థానమాసాద్య మోదన్తాం పితరో మమ ॥ ॥ **13 - 31** ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి జరత్కారుతత్పితృసంవాదే
త్రయోదశో2ధ్యాయః ॥ **13** ॥

"ప్రహేలిక " – మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

దృతరాష్ట్ర ఉవాచ

శతాయురుక్తః పురుషః సర్వవేదేషు వై యదా ।
నాప్నోత్యథ చ తత్సర్వమ్ ఆయుః కేనేహ హేతునా ॥

విదుర ఉవాచ

అతిమానో౽తివాదశ్చ తథాత్యాగో నరాధిప ।
క్రోధశ్చాత్మవిధిత్సా చ మిత్రద్రోహశ్చ తాని షట్ ॥

ఏత ఏవాసయస్తీక్ష్ణాః కృంతంత్యాయూంషి దేహినామ్ ।
ఏతాని మానవాన్ ఘ్నంతి న మృత్యుర్భద్రమస్తు తే ॥

న నిహ్నవం మంత్రగతస్య గచ్ఛేత్ సంసృష్టమంత్రస్య కుసంగతస్య ।
న చ బ్రూయాత్ నాశ్వసిమి త్వయీతి సకారణం వ్యపదేశం తు కుర్యాత్ ॥

:: "గోవింద నామ సంకీర్తనమ్" ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥ ః యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥ ః సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥ ః కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥ ః శ్రియః కాన్తాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేఙ్కటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥